

# Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυκλιμμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωμα δι' ἑλκ ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)  
Τιμηδὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

## ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξέ-  
μνην δραχ. 55, Τρίμηνον δραχ. 30.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διαστρ. 50.  
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὄλων ἐν γέ-  
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.  
Ἐξέμνηνοι καὶ Τρίμηνον ἀναλόγως

## ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΒΡΥΤΗΣ - ΕΚΑΘΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

## Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἄλλ' αἱ συνδρο-  
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδιῶτος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπίδου ἐπιθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 46ος

Ἀθήναι, 9 Σεπτεμβρίου 1939

Ἔτος 61ον.—Ἀριθ. 41

## ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΟΛΥΚΟΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ RUDYARD KIPLING

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Χρειαζόνταν δεκαέξη ἀτμομηχα-  
νές, δεκαέξη μηχανοδηγοὶ καὶ δεκαέ-  
ξη θερμασταὶ γιὰ νὰ μεταφέρουν  
τὴν «Κωνσταντὸς» ἀπὸ τὴν μιά ἀκρὴ  
τῆς Ἀμερικῆς στὴν ἄλλη καὶ ὅλοι  
ἔπρεπε νὰ εἶναι οἱ καλύτεροὶ καὶ οἱ  
ἱκανώτεροι.

Τοὺς ἔδιναν δύο μισοὶ λεπτὰ γιὰ  
ν' ἀλλάξουν μηχανή, τρία γιὰ νὰ  
πάρουν νερὸ καὶ δύο γιὰ νὰ πάρουν  
κάρβουνο. «Εἰδοποιήσατε τοὺς ἀνδρες,  
ἔχετε ἔτοιμα δια. Γιατὶ ὁ Χάρβεϋ  
Τσέιν βιάζεται, βιάζεται, βιάζεται!»  
τραγουδοῦσαν τὰ τηλεγραφικὰ σύρ-  
ματα. «Ὑπολογίζεται ὡς μέση ταχύ-  
της σαράντα μίλια τὴν ὥρα· οἱ ὑ-  
ποειθεωρηταὶ κάθε γραμμῆς θὰ συ-  
νοδεύσουν τὸ ἰδιαιτέρου αὐτὸ τραῖνο  
μέχρι τῆς περιφέρειας τοῦ ἄλλου ἐ-  
πιθεωρητοῦ».

— Θὰ πάμε σὺν ἀστραπή, ἔλεγε  
ὁ Τσέιν στὴ γυναίκα του, καθὼς ἀ-  
πομακρύνονταν ἀπὸ τὸν Σάν Διέγο  
τὴν Κυριακὴ τὸ πρωί. Θὰ πάμε σο-  
σιὸ γρήγορα μποροῦμε, μὰ μοῦ φαί-  
νεται πὼς δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ βάζεις  
ἀπὸ τώρα τὸ καπέλλο σου καὶ τὰ  
γάντια σου. Καλύτερα θὰ κάνης νὰ  
ξαπλωθῆς καὶ νὰ πάρης τὸ γιαντινὸ  
σου. Ἄν θέλῃς μπορῶ νὰ παίζω μα-  
ζὶ σου μιά παρτίδα ντόμινο.

— Θὰ εἶμαι φρόνιμη, ὦ, θὰ εἶ-  
μαι πολὺ φρόνιμη, μόνο... ἂν βγάλω  
τὸ καπέλλο μου, μοῦ φαίνεται πὼς  
δὲν θὰ φτάσουμε ποτὲ ἐκεῖ κάτω!

— Δοκίμασε νὰ κοιμηθῆς λεγάκι  
καὶ θὰ βρισκόμαστε στὸ Σικάγο πρὶν  
νὰ προφτάσης νὰ τὸ καλοκαταλά-  
βῃς.

— Ναι μὰ ἐκεῖνος εἶναι στὴ  
Βασίλνυ. Πές τους λοιπὸν νὰ κάνουν  
γρήγορα.

Τὰ χαλύδδινα ἄλογα μὲ τὰ ξεψ

πὸδια ἔτρωγαν τὸ διάστημα πρὸς τὸ  
Σάν Μπερναρντίνο καὶ στὶς ἀκαλλιέρ-  
γητες πεδιάδες τοῦ Μαχαίηδ, μὰ ἡ  
γραμμὴ δὲν ἦταν τέτοια ὥστε νὰ  
μπορέσουν ν' ἀνοίξουν ὅλη τὴν τα-  
χύτητά τους. Αὐτὸ θὰ γινόταν ἀργό-  
τερα. Τὴν ἀφόρητη ζέστη τῆς ἐρή-  
μου διαδέχθηκε ἡ λαύρα τῶν βου-  
νῶν, καθὼς ἔστριβαν κατὰ τὸ Κολο-  
ράδο. Στὸ λαίμω τῆς κυρίας Τσέιν  
ἔθαζαν σακκουλάκια μὲ πάγο καὶ τὸ  
τραῖνο περνοῦσε ἀνάμεσα στὴν ἐκτυ-  
φωτικὴ ἀντηλιὰ τῶν γυμνῶν βρά-  
χιων κατεβαίνοντας τὶς πλαγιὰς ἀπὸ  
τὸ Ἄγκυ Φόρκ στὸ Φλάγκσταφ. Ἡ

βελόνα τοῦ ταχυμέτρου πήγγεινε πέ-  
ρα δῶθε σὺν τρελλῇ κι' ἕνα σύννεφο  
σκόνης σηκωνόταν πίσω ἀπὸ τὶς ρό-  
δες τους. Τὸ προσωπικὸ τῆς μηχαν-  
νῆς καθόταν στοὺς πᾶγκους μὲ ἀνα-  
σηκωμένα τὰ μανίκια ἀπὸ τὰ πουκά-  
μισά τους καὶ γυμνὸ λαίμω, μαῦρο,  
ἀπὸ τὸ κάρβουνο καὶ τὸν ἰδρῶτα καὶ  
πέρασε ὥρα ὥσπου νὰ παρατηρήσῃ  
ὁ Τσέιν ὅτι βρισκόταν κι' αὐτὸς ἀνά-  
μεσά τους καὶ τοὺς διηγόταν φωνά-  
ζοντας γιὰ ν' ἀκούγεται μέσα στὸ  
μουγκρητὸ τοῦ τραίνου, παλιὰς σιδη-  
ροδρομικῆς ἱστορίας ποῦ τὶς γνωρίζει  
κάθε ἀνθρώπος τῆς δουλειᾶς αὐτῆς.  
Τοὺς μίλησε γιὰ τὸ γιό του καὶ τοὺς  
εἶπε πὼς ἡ θάλασσα τοῦ χάρισε πί-  
σω ἐκεῖνον ποῦ νόμιζε νεκρὸν κι' ἐ-  
κείνοὶ κουνούσαν τὸ κεφάλι τους, ἔ-

## ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ



Μικρὰ Ἐγγλεζόπουλα ποῦ ἀπομακρύνονταν ἀπὸ τὸ Λονδίνο γιὰ τὸ φόβο τῶν  
ἐνσερτίων ἐπιδημιῶν. (βλ. «Ἀθηναϊκὴ Ἐπιστολή»).



θή δροθός, να βγάλει έξω το κεφάλι του για να αναπνεύσει. Και πίνει νερό, πίνει... θα σκάσει θα πνιγεί... Κι' αφήνει' έτσι στην τύχη...



Αλλά όχι. Ένας άνθρωπος, άθετος, παρακολουθεί αυτή τη σκηνή. Και την κρίσιμη ώρα δομῆ, πέφτει στη θάλασσα και βγάζει έξω τον Κωστάκη μισοπνιγμένο, αναισθητό. Τὸν ξαπλώνει στην άμμουδιά, τὸν περιποιείται όπως ξέρει, κι' όταν ο Κωστάκης συνέρχεται, βλέπει ἀπὸ πάνω του τὸν... μπάριμπο-Βούτα!

Ναί, ὁ μπάριμπο Βούτας τὸν εἶδε να πνιγεται και τὸν ἔσωσε ὁ παλιός του δάσκαλος σὲ κολύμπι, ποὺ ὁ Κωστάκης δὲν ἀπὸ τὸ χέρι και τὸν γυρίζει σὲ βάλτο τους κρὸ καλλοῦ.

(Ακολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

# Η ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΑ

— ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΚΑΣ JEANNE COLOMB —

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἐκέρδιζε τὴν ἀγάπη και τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς κυρῆς Μαρίας. Και ἡ μητέρα του τὸν ἔβλεπε και χαϊρόταν ἀπὸ μέσα τῆς, ποὺ ὁ γιός της με τὴ δύναμη και με τὴν προκαπή του κατάφερνε, ὅτι δὲν μπορούσε να πάη με τὴν ἐξυπνάδα ποὺ τοῦ ἔλειπε, γιατί ἔλεγε μέσα της, τὸ βράδυ, ἀντι να λάβη κι' αὐτὸς μέρος σὲ τὴ συζήτηση καθόταν σὲ μιὰ γωνιά, μουγγὸς «σὺν κούτσουρος».

Τούτην ὁμως τὴ βραδυὰ δὲν ἔμεινε μουγγός, γιατί φαίνεται πὸς με τὸν ἐρχομὸ τῆς Μαρίας λύθηκε ἡ γλώσσα του. Ἡ Γυφτοπούλα εἶχε τόσα πράγματα να πῆ και τὰ ἔλεγε τόσο χαριτωμένα. Ἡ Ἐμορφία γέλοσε καθὼς ἔβλεπε τὸν Ἰωσήφ ν' ἀκούη με προσοχὴ ὅσα ἔλεγε ἡ Μαρία και να τὴν ρωτᾷ για τὰ ταξίδια της και τίς περιπέτειές της.

— Καλὲ για κυτᾶτε τὸν Ἰωσήφ, ἔλεγε, πὸς λύθηκε ἡ γλώσσα του. Ἄλλοτε ἦταν μουγ-

γὸς σὺν τὸ ψάρι και τώρα μιλάει μιὰ χαρὰ.

Ἡ μυλωνοῦ ἀπὸ μέσα της καμάριωνε και εὐγνωμονοῦσε τὴ Γυφτοπούλα ποὺ ἔγινε αἰτία να ξυπνήσῃ τὸ μυαλὸ τοῦ γιου της.

Ἡ Μαρία ἀπὸ τὴν πρώτην μέρα ποὺ γύρισε στοὺς κὺρ Πέτρου ἔκανε σὺν να μὴν εἶχε λείψει ποτέ της ἀπὸ τὸ σπίτι. Τόση προθυμία και ἀγάπη ἔδειχνε, ποὺ λησμονήθηκαν ἔλα τὰ παλιά της κατορθώματα. Ἡ κυρὰ Μαρία ἦταν τρισευχισμένη γιατί με



Ἡ Μαρία ἔδειξε σὲ τὸν γιατρὸ τὰ βότανα (Σελ. 366, στ. γ')

τὸ να γυρίσῃ ἡ Γυφτοπούλα πίσω βγήκε ἕνα μεγάλο βάρος ἀπὸ τὴ συνείδησή της. Πολλὲς φορές ἔλεγε ἀπὸ μέσα της πὸς εἶχε φερθῆ σκληρὰ σὲ τὴν Μαρία και πὸς εἶχε βιαστῆ πολὺ να τὴν διώξῃ. Εἶναι ἀλήθεια πὸς ἡ Μαρία λίγο ἔλειψε να γίνῃ ἀφορμὴ να πεθάνῃ ἡ Ἐμορφία, ἀλλὰ και πὸς τὴν περιποιήθηκε σὲν ἀρρώστεια της! Ἰσως και να τῆς ἔβαζε να κάνῃ και δουλειές βαρετές και ὑπερβολικές για τὴν ἡλικία της και ὁ πειρασμός ἦταν μεγάλος. Ὅπως κι' ἂν εἶχε τὸ πράγμα, περισσότερη δουλειὰ ἔβγαζε αὐτὴ ἀπὸ τὴν Ἐμορφία. Τί πείραζε ἂν εἶχε και μερικά ἑλαττώματα; Τὰ παιδιὰ πάντοτε παιδιὰ εἶναι.

Ὅταν εἶχε ἔρθει ἡ εἰδηση πὸς ἡ Γυφτοπούλα χάθηκε ἡ κυρὰ Μαρία τῆθαλε ἀκόμη πιὸ πολὺ με τὸν ἐαυτό της. Ἡ ἀγαθὴ γριά ἔκλαιγε κι' ἔλεγε: «Ἄχ, θὰ τὸ ἔφαγαν οἱ λύκοι τὸ καίμενο τὸ κορίτσι, κι' ἐγὼ εἶμαι ἡ αἰτία».

Φαντάζεστε λοιπὸν τὴν χαρὰ της ὅταν εἶδε ἀνέλπιστα να γυρίσῃ ἡ Γυφτοπούλα πίσω, γερὴ και ζωντανὴ και καταλαβαίνετε με πόση προθυμία τὴν δέχθηκε πάλι σὲ τὸ σπίτι της και τὴ συγχώρεσε. Για ἕνα μόνο εἶχε ἀμφιβολίες, ἂν θὰ τὰ κατάφερνε με τίς δουλειές τοῦ σπιτιοῦ, γιατί φοβόταν πὸς τίς εἶχε λησμονήσει. Μὰ ὅταν εἶδα πὸς ἔφερε να μεταχειρίζεται ἡ Μαρία τὴ σκούπα, τίς χύτρες, τὰ πιάτα και τὰ ἄλλα πράγματα τοῦ νοικοκυριοῦ, κατάλαβε ἡ κυρὰ Μαρία πὸς ἡ Γυφτοπούλα ἦταν ἀληθινὴ νοικοκυρὰ και ἡ χαρὰ της ἦταν μεγάλη.

Ἡ καίμενη ἡ γριά εἶχε ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπὸ ἕνα βοηθὸ σὲ τὸ σπίτι, γιατί αὐτὴ ἡ ἴδια δὲν μπορούσε πιά να κρατήσῃ τὸ νοικοκυριό, ἦταν ἑβδομήντα ἑπτὰ χρονῶν. Πὸς να πλένη, πὸς να στρώνῃ τὰ κρεβάτια, πὸς να γυρίζῃ τὰ στρώματα, να σκουπίζῃ, να περιποιᾶται τὸ περιδόλι; Πολλὲς φορές τὴν ἔπιανε πυρετός και ὅταν ἔφευγε ὁ πυρετός τὴν ἀφήνη σὲ μεγάλῃ ἐξάντληση και ἀδυναμία, τέτοια ἀδυναμία ὥστε για να περπατήσῃ ἔπρεπε να πάρῃ ἕνα μπαστοῦνι για να βοηθηθεῖται. Εἶχαν ἀδυνατίσει και τὰ μάτια της. Ἐβλεπε ἀκόμη να πλέξῃ κάλτσα, μὰ δὲν ἔβλεπε να περάσῃ τὴν

βελόνα και ἔδινε να τῆς τὴν περάσῃ ἡ Ἐμορφία.

Ὅσο για τὴν Ἐμορφία, αὐτὴ δὲν ἤξερε να κάνῃ τίποτε, ὅτε να ράψῃ, ὅτε να μπαλώσῃ, ἔτσι ποὺ τὰ ἀσπρόρουχα και τὰ ἄλλα ροῦχα τοῦ σπιτιοῦ ἀρχισαν να κουρελιάζονται, πρᾶγμα ποὺ δὲ γινόταν ποτέ ὅσον καιρὸ ἡ κυρὰ Μαρία εἶχε γερά τὰ μάτια της.

Ἐθῆς ἀπὸ τ' ἄλλο πρωὶ ἡ Μαρία ξύπνησε πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνατολή, πήγε κοντὰ σὲ κρεβάτι τῆς γιαγιάς και τῆς εἶπε: — Γιαγιά, εἶδο να καθήσῃς σὲ κρεβάτι σου κι' ἐγὼ θυμάμαι τί πρέπει να κάνω και ξέρω ποῦ εἶναι ἔλα τὰ πράγματα. Ὁ ἀρμέξιο πρῶτα τὴ γελάδα κι' ὕστερα θὰ ταῖσω τὸ γουρὸνι και τίς κότες και θὰ ετοιμάσω τὸν καφέ και θὰ συγυρίσω, ὥσπου να σηκωθῇ ἡ Ἐμορφία και ὁ πατέρας της.

Ἐσὺ να μείνῃς σὲ κρεβάτι σου και να ἤσυχάσῃς κι' ἂν ἔχω καμμιά ἀπορία ἐρχομαι και σὲ ρωτᾶω ἢ καλύτερα μοῦ τὰ λέει ἡ Ἐμορφία' να ἴδῃς πὸσα πράγματα ἔμαθα σὲ Ὀρφανοτροφεῖο και σὲ τὴν κυρὰ μου, τὴν κυρὰ Στύραϊνα.

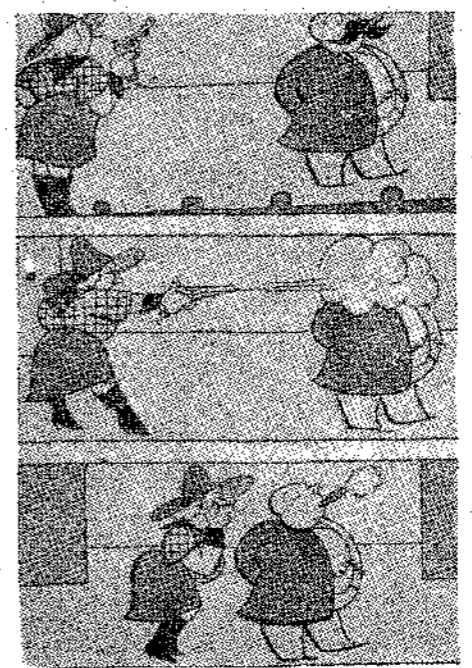
— Και με τοὺς Ἀτσιγγανούς δὲν ἔμαθες τίποτε, κόρη μου;

— Ὡ πὸς, ἔκανε ἡ Γυφτοπούλα σοβρᾶ. Ἐμαθα πολλὰ και με τοὺς Ἀτσιγγανούς. Ἐκεῖ κατάλαβα τί ἔβριζε ἡ εὐτυχία ποὺ ἔχασα με τὸ κακό μου τὸ κεφάλι. Ἐκεῖ κατάλαβα τί σημασία εἶχαν και μερικά λόγια τῆς μητέρας τοῦ γιατροῦ, ποὺ σὲ τὴν ἀρχὴ δὲν τὰ εἶχα καταλάβει. Ἐμαθα ἀκόμη και πολλὰ ἄλλα πράγματα μαζί με τοὺς Ἀτσιγγανούς, θὰ ἴδῃτε.

Ἡ Γυφτοπούλα δὲν ἐξηγήθηκε περισσότερο τί ἔνοσούσε μ' αὐτὰ τὰ λόγια, μὰ κι' ἡ κυρὰ Μαρία δὲν κατάλαβε καλά. Εἶχε ὁμως ἡ Γυφτοπούλα τὸ νόημά της.

Οἱ Ἀτσιγγανοὶ κάνουν σκληρὴ ζωὴ και εἶναι δυνατοὶ και γεροὶ ἄνθρωποι. Μὰ εἶναι ἄνθρωποι κι' αὐτοὶ ὅπως ἔλοι οἱ ἄλλοι και τυχαίνει ν' ἀρρωστήσουν. Δὲν φωνάζουν ὁμως ποτέ γιατὸρ για να τοὺς κάνουν καλά, παρὰ μονάχα ἂν τύχῃ να πληγωθοῦν βαρεῖα και βρίσκονται κοντὰ σὲ καμμιά μεγάλη πόλη. Τῆς ἄλλῃς ἀρρώστειες τίς γιατροῦν μοναχοὶ τους με διάφορα φάρμακα ποὺ τὰ ξέρουν μόνο αὐτοὶ και ποὺ τὰ φυλάνε μυστικὰ και τὰ παραδίδουν ἀπὸ πατέρα σὲ παιδί. Τὰ φάρμακα αὐτὰ εἶναι διάφορες ἀλοιφές και μαντζουριὰ ποὺ

## ΔΕΙΝΗ ΣΚΟΠΕΥΤΡΙΑ



Ἡ δεσποινὴς Τρίχα εἶναι τόσο δεινὴ σκοπεύτρια, ὥστε μπορεί να πυροβολῇ ἕναν κὺριο και να τοῦ ἀνάβῃ μόνο τὸ ποῦρο. Ἄλλὰ μιὰ φορὰ τοῦ ἔκοψε και τίς μουστάκας. Εὐτυχῶς, ὁ μουστακαλῆς ἦταν... ἀνδρείκελλο.

Ἄνεκινάθη ἀπὸ τὸν Μπετόβεν

ὅς αὐτὸς κρατοῦσε στὰ χέρια της ὅτι χρειαζόταν για να κάνῃ καλά τὴν κυρὰ Μαρία και τὸν κὺρ Πέτρο ἂν ἦσαν Ἀτσιγγανοί. Ἐπειδὴ ὁμως φοβήθηκε μήπως τυχὸν τοὺς δηλητηριάσῃ, ἀντι να μπῆ σὲ σπίτι και να ετοιμάσῃ τὰ φάρμακα, κατέβηκε τρέχοντας σὲ χωριὸ τοῦ γιατροῦ και πήγε και τὸν βρήκε λαχανιασμένη ἀπὸ τὸν δρόμο. Ἐκείνος βέβαια θὰ ἤξερε να τῆς πῆ ἂν αὐτὰ τὰ βότανα μπορούσαν να βλάψουν.

Ὁ γιατρός γέλασε με τὴν καρδιά του και εἶπε:

— Δὲν μοῦ λές, μικρούλα μάγισσα, θέλεις να κάνῃς μάγια σὲ τοὺς καλύτερους φίλους σου; Δός μου ἔδω τὰ βότανα σου να τὰ κοιτάξω... Αὐτὸ τὸ βότανο εἶναι φάρμακο ἀντιπυρετικό... αὐτὸ εἶναι καταπραϋντικό... αὐτὸ εἶναι ὀλιω διόλου ἀθῶο και ἀκίνδυνο... αὐτὸ μπορεί να ἐρεθίσῃ τὸ δέρμα... αὐτὸ δὲν σοῦ χρειάζεται, μὰ δὲν μπορεί και να βλάψῃ... τὰ λαουλούδια αὐτὰ ἔδω εἶναι καλά για τὸν βήχα. Λοιπὸν, κόρη μου τὰ βότανα σου μπορείς να τὰ δοκιμάσῃς, ἀλλὰ μὴν περιμένῃς ἀπ' αὐτὰ μεγάλα πράγματα. Τὸ σῶμα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων εἶναι τὸ ἴδιο ὅπως και τῶν Ἀτσιγγάνων μόνο, βλέπεις, ὅταν εἶναι ἡλικιωμένοι τίποτε δὲν τοὺς ὀφελεί. Ἡ κυρὰ Μαρία εἶναι πολὺ γριά.

(Ακολουθεῖ) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

## ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

### Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Τὸν παλιὸ καιρὸ—τὰ πρῶτα χρόνια, να ποῦμε τοῦ Γεωργίου Α'— ἕνας Κεφαλλονίτης ἦρθε για πρώτη φορὰ σὲ τὴν Ἀθήνα. Ὅταν γύρισε σὲ Ἀργαστόλι, οἱ πατριώτες του τὸν ρώτησαν πὸς τοῦ φάνηκε ἡ πρωτεύουσα. Κι' ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε:

— Καλὴ εἶναι. Μὰ οἱ Ἀθηναῖοι ἔχουν μιὰ γλώσσα! Ἐβλεπα και πάθαινα να τοὺς καταλαβαίνω. Φαντάσου μόνο πὸς τὴ ντουάνα τὴ λένε τελώνιο, τὸ καμπαναριὸ κωναναστάση και τὸ κάστρο φλοῦριο!

Ἄλλ' ἀπὸ τότε «ἡ γλώσσα τῶν Ἀθηναίων» ἔχει διαδοθεῖ ὡς σὲ τὴν Κεφαλλονιά. Και σήμερα, τὸ καμπαναριὸ μπορεί να μὴν τὸ λένε ἀκόμη κωδωνοστάσι, τὴ ντουάνα ὁμως ἔλοι τὴ λένε τελωνεῖο και τὸ κάστρο φροῦριο.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ





ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Σ' ΕΝΑ ΑΣΤΕΡΙ

Τό χρυσό άστερι,
Ένδ' τ' άγέρι
Φυσά άπάλιά,
Λάμψη σκορπάει,
Χαιρογάλαι.

Τό φώσ του χύνει
Και τρεμοβύζει
Μέσ' στη βραδιά,
Και μου γλυκαίνει
Τήν περκαμμένη
Μου τήν καρδιά.

Λαμπρό μου άστερι,
Τό φώσ σου φέρι
Χαρά σ' έμέ.
'Ω, άς μή λείψη
'Από τά ύψη
Ποτέ, ποτέ.

Μυστή [B]

ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΤΙΚΗ ΝΥΧΤΑ

Απόψε ή δύση είναι άτόφιο μάλαμα.
Κι' ή οδρανός από πάνω είναι όλόξανθος και τά πουπουλένια σύννεφα...

Οι φυλλοσιές κρέμονται στό δέντρο
σάν πολύπτυχη κροσσωτή δαντέλλα
πού παίρνει ένα μαβί χρώμα...

Και τώρα, τί μαγεία! 'Ο ήλιος
κάθκε στην άραχινία δύση πάνω
στό φλογισμένο άδρια του, και ή νύχτα...

γαλαζόμαυρο σεντόνι, πού πέφτουν ένα
ένα μέσα στά γάργαρα νερά του ρυακίου...

Νυχτογράφο [B]

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ



ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Πού είναι ή νοικοκυρης του σπιτιού;
Σταίσο της Μάνια Λίζας

Ο ΚΥΝΗΓΟΣ, ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ ΚΑΙ ΤΟ ΤΣΑΚΑΛΙ

Μιά μέρα ένας κυνηγός είχε μεγάλη
τύχη. Σκότωσε ένα τσακάλι κι' ένα έλάφι.

κοντά μιά πέρδικα. Βέβαια τό φτωχό
πουλί, τίποτα δέν ήταν μπροστά
στό πλούσιο κυνήγι πού είχε, άλλ' ως τόσο...

Αίγιες όρες άργότερα περνούσαν από
κεί ένα πευνασμένο τσακάλι. Σάν είδε...

Πέθανε έτσι και τό τσακάλι όθμα
της συχαμένης τογγουνιάς του.

ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΑΡΕΤΗ
(ΓΝΩΜΕΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ)

'Η εύτυχία και ή άρετή συνδέονται
μεταξύ τους με άλωίδες από σίδερα
και διαμάντια.

'Η εύτυχία είναι ή άμοιρη της άρετής.
Ζήτησε από την άρετή νά σου προδώσει
τό μυστικό της εύτυχίας.

Μπορεί νά υπάρξει άρετή χωρίς εύτυχία,
άλλά δέν μπορεί νά υπάρξει εύτυχία
χωρίς άρετή.

'Η άρετή είναι ή τελειοποίηση του
άνθρώπου. Κατά συνέπειαν είναι και ή
πιο μεγάλη του εύτυχία.

Μεγάλος άνθρωπος είναι εκείνος πού
ξίθει νά εκτιμή την άρετή περισσότερο
άπό την εύτυχία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΡΑΣΕΩΣ

Αθήνα, 42 οδός Ευριπίδου
τήν 6 Σεπτεμβρίου 1939
ΣΑΣ θυμίζω πώς ή προθεσμία γιά
έξι - ούς τούς έκτάκτους Διαγωνισμούς
λήγει την 30 Σεπτεμβρίου.

Αιθέρας είχα νά μοι γράψης, Ροζέ
λάντια, αλλά την «παράξη» σου δέν
είχα ξεχάσει.

άλλες κίτιες ανεξάρτητες από τή θέλησή
τους, τούς έκαμαν νά μ' υποπείσουν νά
τελειώσουν τή μαλέτη τους.

Παραναλω πολύ όσους χρωστούν
τή συνδρομή τους νά τή στείλουν
τό γρηγορότερο.

γράφεις όμως, τί σκοπεύεις νά σπουδάσης
άπό τού χρόνου πού άρχίζεις στό Πανεπιστήμιο.

λέξεις κι' οι στίχοι δὲν πιστεύω ὅμως νὰ μεταχειρίσθηκαν ποτὲ μὴ ἐκρίσιμὸ ἀλφάβητος γιὰτὶ τότε τὸ Κρυπτογράφημα θὰ ἦταν ἄλυτο χωρὶς Δεξίω. Τὸν ἀριθμὸ τῶν Ἀσκήσεων ποὺ πρέπει νὰ ἔχη ἡ Συλλογὴ θὰ τὸν ἔβριον στὴν προκήρυξη. Ἄλλὰ πάλι θὰ εἶναι ἀπὸ 15 ἕως 20. Ὡστε τὸ «Πρόγραμμα τοῦ Ἰακώ» δημοσιεύθηκε στὸ 20ὸ φύλλον τοῦ 1938. Εὐχάριστῶ. Χαιρτισμοὺς ἀπὸ τὸν κ. Φαίδωνα.

Ἔως ἐδῶ. Πόσα γράμματα ἔμειναν γιὰ τὸ ἐρχόμενο! Καὶ τὰ παλαιὰ εἶναι τόσο πολλὰ, ὥστε ἀκόμα δὲν ἤρθε ἡ σειρά ἐκείνων ποὺ μοῦ γράφουν γιὰ τὴν 43ῃ Κυριακῇ. Ἄς εἶναι, στὸ ἐρχόμενο ἐλπίζω νὰ ἰδοῦμε κι' αὐτὰ.

**ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ**

**Νέα Ψευδώνυμα:** Πανελλήνιος Πόθος, ἄ. (ΧΠ). Μιράνα, κ. (ΜΣ). Τσάρος, ἄ. (ΠΣ). Ἀρμπαρόιζα, κ. (ΚΠ). Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Γαρούφαλο κ.

**ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ.**

**Ἀπορρίπτονται:** «Ὅλα τὰ κομμάτια αὐτὰ ἔχουν μείνει ἀπὸ καιρὸ καὶ θὰ τ' ἀναφέρω μόνον ἀνομαστικῶς χωρὶς νὰ τὰ κρίνω γιὰ νὰ μάθουν οἱ ἐνδιαφερόμενοι τὴν τέχνην τους: «Παλιὸ Φάληρον» τοῦ Γελαστοῦ Ἀντιπλοίαρχου. — «Ταξίδι ἀναφυχῆς» τοῦ Βάρνη. — «Περιγραφαὶ Κυπριακοῦ χωρίου» τοῦ Δουκῆ Ἰωάννου. — «Ἰππος» τοῦ Σίφωνα. — «Ὁ περιηγητὴς» τοῦ Δοξαμένου Νησιῶ. — «Θλιβερὴ ἱστορία» τῆς Ε.Κ. — «Μαθητικὸ ἐπισόδιον» τοῦ Ναυτάκη. — «Ψυχρὰ κι' ἀνάποδα» τοῦ Σκυριανόπουλου. — «Τ' Ἀη Γιαννιοὺ οἱ φατιεῖς» τοῦ Δοξαμένου Ἀκρωτήρη. — «Τὸ λογοτέχνημά μου» τοῦ Ζοζὲ Μοχίνα. — «Τὸ πρῶτο μὲν μπάνιο» τῆς Γέλλως. — «Μεσομεριάντικα εἰρηκώματα» τῆς Ο.Ο.Ο. — «Στὸν Ἀλέκο» τοῦ Κεφαλλονίτικο Ἀκρωτιάτη. — «Ἔτσι ἤθελε ἡ μαμά μου» τῆς Ἀνδραλοῦζας. — «Τὸ φεγγάρι» τοῦ Φλοῖσθου. — «Πεζὸν» τῆς Μάτα Ρίβα. — «Ὁ ποιητὴς» καὶ ἡ λύπη» τοῦ Καρασκόπου 38. — «Πῶς θάβλεπα» τοῦ Ἀνθου τῆς Ἀνατολῆς. — «Ἠλιοθαλίερα» τοῦ Δόη Ἀλόη. — Δὲν μένουν πέρα παρὰ κομμάτια ποὺ ἔλαβα μετὰ τὴν 15 Αὐγούστου.

**Ἡ Διαπλασις ἀσπάζεται** τοὺς φίλους τῆς: **Σεὶλβην** (ἄρατο τὸ ψευδώνυμό σου καὶ θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἔγκρισή σου ναι, οἱ γονεῖς σου ποὺ ἦταν ἐδῶ, σοὺ ἀγόρασαν καὶ τούτους ποὺ τώρα βέβαια θὰ τοὺς ἔλαβες γράφει μου) **Διλικαν Βένιου** (Ὁ δῆγγὸν ἔστειλα) Ἀσογαν Γιάζρον (οἱ λέσεις δεκτιεῖς γιὰ τὰ κομμάτια σου θὰ εἶδεις) **Δρυάδα** (θὰ εἶδες τὴν ἔγκρισή τοῦ ψευδωνύμου, καθὼς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου **Φωναιλᾶ** χαίρω πολὺ λυσόχαρτο ἔστειλα) **Μαρίαν Συναλητικὴν** (ἔλαβα καὶ τὸ σύντομο γράμμα σου γιὰ τὴν δωδεκάωρη πεζοπορία στὰ βουνά—νὰ ἰδοῦμε τί θὰ πῆ ἡ μαμά θὰ εἶδεν ὅτι τὸ μάθη—καὶ γιὰ τὸ φίδι τῆς κουζίνας ἔ, ἀφοῦ τὸ σκότωσαν, γιὰτὶ νάσαι ἀζκόμη τρομοκρατημένη;) **Δοξίαν** (μὲ χαρὰ ἔλαβα γράμμα σου ὅτερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ κι' εἶδα τι ἔφατα περνεῖς τὸ καλοκαίρι σου στὴν ἐξοχὴ) σὲ συγχάρω γιὰ τὸ λαμπρὸ βαθμὸ τοῦ ἐνδεικτικοῦ σου καὶ προπάντων τὸ 20 τῶν Μαθηματικῶν καὶ τὸ 19 τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν λυσόχαρτο ἔστειλα) **Ἐσθιδίαν Ρόδου** (ἔλαβα καὶ τὸ ἀπὸ 30 Ἰουνίου γράμμα σου, ποὺ ἀρχῆς νὰ μοῦ τὸ σταίλεις, ἀλλὰ στὸ μεταξὺ ἔλαβα—καὶ σοὺ ἀπήντησα νομίζω—νεότερο, ὥστε δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιμένω σ' αὐτὸ θὰ σὲ συγχάρω μόνον

γιὰ τοὺς βαθμούς, προπάντων τὸ 20 στὰ Μαθηματικά, καὶ θὰ σὲ πληροφόρησω πῶς δὲ Φαίδων, ποὺ κι' αὐτὸς ἐπιθυμῶ νὰ σὲ γνωρίσω, βρισκται καθήμερα στὸ γραφεῖο του περὶ τὸ μεσημέρι καὶ τὸ βράδυ ἀπὸ τὶς ἑπτὰ) **Νυχτοτράγουδο** (μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον διάβασα τὶς ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τὸ Τεῦχος: τὶς ἔβασα μάλιστα καὶ στὸν κ. Φαίδωνα ποὺ σ' εὐχαρίστω πολὺ) **Πασχαλιὰν τῆς Ἀνδρου** (πρόσωρη ἡ Συλλογὴ σου κι' ἀπαράδεκτη) θὰ τὴν ξαναστῆλεις ἔταν ἴδης τὴν προκήρυξη; ἄλλωστε δὲ Διαγωνισμὸς Ἀσκήσεων θὰ εἶναι καὶ Καλλιγραφίας, ὥστε πάντα θὰ τὴν ξανάγραψες) **Κῦμα τοῦ Ἰονίου** (συγχρητηρία γιὰ τὸ λαμπρὸ βαθμὸ ἔλαβα τὸν ἀπάντησή σου κι' εἶδα τὴ μεγάλη σου χαρὰ τὸ ψευδώνυμό σου ἀνανεώθηκε) **Ροκάναν** (ἀδουρα ἔλαβα) **Ἀίνουαίν** (ἔστειλα τὸ γράμμα σου στὴ διδύκωνο ποὺ ἀναγράφει ἡ Μ. Ἀγγαλιὰ ΑΘ' 371 τοῦ 29ου φύλλου) **Προσωπιδιοφόρον** (εἶχε τυπώθει τὸ 40ὸ φύλλάδιο στὴν ἔλαβα τὸ γράμμα σου) **Κόμητα φὸν Σπέε** (Μ. Μυστικὰ ἔστειλα κι' ἔχω στὴ διαθέσῃ σου δρ. 62.70) παραστικά) **Δ. Κοκκόλαν, Δροσσοταλιὰ** κτλ. **Εἰς δόξας** ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 20 Αὐγούστου θάπαντῶν στὸ ἐρχόμενο.

**ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ**

ΣΥΝΕΚΕΙΤΑ τοῦ 289ου Διαγωνισμοῦ Ἀδάτων. Αἱ λέξεις τοῦ φυλλάδιου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 9 Σεπτεμβρίου.

**499. Λογοπαικτικὸς Δεξιόγραφος**  
— Ἐλα, εἶπα στὸν Παυλάκη,  
Νὴ σοῦ δεῖξω κάποιο φῶς.  
— Μ' αὐτὸ ποῦπες εἶναι ζωο,  
Μοῦ ἀπαντᾷς τὸ παιδάκι,  
Τὸ ἐπρόφερες σαφῶς.  
Ἠλιοπερίχρητη

**500. Στοιχειόγραφος**  
Ἔχουνε τὴν ἴδια μάνα  
Καὶ τὸν ἴδιον τὸν πατέρα.  
Τάχρικό ἂν βγῆ στοιχεῖο,  
Νὰ μὴ πόλη μὲ μαντεῖο  
Ξακουστὴ πέρα γιὰ πέρα.  
Ἠλιοπερίχρητη

**501. Μεταγραμματισμὸς**  
Τὸν παλιὸ καιρὸ θεᾶ,  
Ἄπλη σήμερα... μαμάη!  
Ἐν' ἀπὸ τὰ μεσιανὰ  
Τῆς ἀλλάζουμε;—Μή, μή!  
Γίνεται ἐνοχλητικὴ. Ἠλιοπερίχρητη

**502—504. Δημόδη Αἰνίγματα**  
1.—Ὅταν βλέπω δὲν τὸ βλέπω,  
Καὶ τὸ βλέπω δὲν δὲν βλέπω.  
2.—Σὲ μέρος ποὺ δὲν βρέχεται  
Πάντα βορμμένη εἶναι.  
3.—Χιλιότριπο, χιλιότριπο,  
Χιλία νὰ πῆς δὲν θὰ τὸ βρῆς.  
Ἠλιοπερίχρητη

**505. Δικτυωτὸν**  
\* \* \* \* \*—Χώρα τῆς Ἑλλάδος.  
\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*—Μέρος τοῦ σκαλετοῦ.  
\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*—Δάκτυλος.  
\* \* \* \* \*  
\* \* \* \* \*—Ἀσθένεια τοῦ νοῦ.  
Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.  
Δοξαμένου Ἀκρωτήρη

**506. Κρυπτογραφικὸν μετὰ Μωσαϊκοῦ**  
1234516=Στρατηγὸς καρχηδόνιος.  
21436 =Νόσος ζῶων.  
3214131=Ὀροσειρά.  
41231 =Πόλις τῆς Ἑλλάδος.  
5141213=Πόλις τῆς Ἑλλάδος.  
6351436=Δημητριακὸν.  
Αἱ εἰς λέξεις τοῦ Κρυπτογραφικοῦ δα-  
νεῖζουν ἀπὸ ἓν γράμμα καὶ σχηματίζε-  
ται βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος.  
Δοξαμένου Ἀκρωτήρη

**507—511. Μαγικὸν Γράμμα**  
Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος εἰς ἐ-  
καστὴν τῶν κάτωθι λέξεων, δι' ἐνὸς  
ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχημα-  
τισθοῦν, ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι  
τόσαι λέξεις.

σπόρος, Σῦρος, Λυδία, τάφος, Μῆδος.  
Μελαγχολικὸς Ὀνειροπόλος  
512. **Αἰσιδ Κεφαλί**  
κόρος, λέων, εἰς, καρπός.  
Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς νὰ προστεθῇ  
ἀπὸ ἓν γράμμα ὡς κεφαλή καὶ νὰ σχη-  
ματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις, τάχρικό  
τῶν ὁποίων νὰποτελοῦν κατὰ σκοτεινόν.  
Μελαγχολικὸς Ὀνειροπόλος  
513. **Φωνηεντόλιπον**  
μπος-γ-μν-λλδ-ν  
Μελαγχολικὸς Ὀνειροπόλος  
514. **Γεῖφος**

		NNNNN	N
1936		N	N
1937	σὺ	N	N
1938		N	N
		N	N

Δοξαμένου Ἀκρωτήρη

**ΛΥΣΕΙΣ**

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 26  
302. Ἀλαβητιόριον (ἄλφα, βήτα,  
Ρῶν).—303. Ντόμινο (ντό, μί, νό).  
304. Δάκος-Ράκος. 305. Ἰος-ἰός.—306.  
Α Φ Η 307. ΡΩ.  
Α Δ Μ Η ΜΑΝΟΣ(ῶ-  
Α Γ Α Π Η ρος, ἄμπα-  
Α Δ Μ Η Τ Η ρων, νομάς,  
Α Ρ Ι Α Δ Ν Η μων, νομάς,  
Α Μ Υ Γ Δ Α Λ Η ὄρος, ὄμα)  
Α Μ Φ Ι Τ Ρ Ι Τ Η 308. 6+4×2  
Α Ι Κ Α Τ Ε Ρ Ι Ν Η : 5—4=0.—  
309. ΠΑΤΡΑΙ—ΠΥΡΓΟΣ (Πάππος,  
ἈκΥβέρηνος, ΤύΡος, ΡήΓας, ἈμΟρ-  
γός, ἸάΣων).—310. Πενία τέχνας κα-  
τεργάζεται.—311. Ἔσο ἐγκρατῆς καὶ  
συνετός (ἐς ο ἓν, κράτη σκα σὺν ἔτος).

**ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ**

[ΑΘ'—462]  
Παρακαλῶ πολὺ τὰ Διαπλασέπουλα  
Ποὺ μοῦ χρῆσασθὲν τετραδιάκι, νὰ τὰ  
ἀνταποδώσουν τὸ γρηγορώτερον. (Διεύθυνση  
[ΑΘ'—388]. Πατρία. Πένταθλο [ΑΘ'—388]  
λῆγε.!!!... Σπεύσατε!!!)  
ΣΚΥΡΙΑΝΟΠΟΙΟΛΟ

[ΑΘ'—463]  
Πρωτομακρινίας στὸν μυρωμένο δια-  
πλασέπουλο, ἀλληλογραφῶ, ἀντα-  
λάσσω Μ. Μυστικὰ καὶ ἀστέρεις μὲ δλους-ες.  
Ἰδιαίτερος μὲ **Θεσμὴ Πατριώτισσα** καὶ  
**Γελαστοῦ Ἀντιπλοίαρχο**. Δίσις: Καν 1.  
Βολανάκη, Τετάρτων 174 ἀρ. 18, Νέων  
Σμύρνης διὰ: **Ἀσλοῦδο**

[ΑΘ'—464]  
**Λευκὴ Καμέλια** ἔχουσα τὸν ἀριθμὸν.  
**Ἐσθιδία Ρόδου**

[ΑΘ'—465]  
**Ραδιοῦ Ἑλλάς** ἐμάνωμ στὸ Ἑλληνικὸ  
τί κριμα νὰ μὴν πάρωμε τὰ γράμματα  
ἐγκαιρως!  
**Ἐσθιδία Ρόδου, Ἀσκούς Ἀγγελος**  
[ΑΘ'—466]

Μὴ λαμβάνοντες ἢν' ἔσιν ἀσφατεῖς δι-  
πλωματολογίας Ἰσοκρήτους Ζέσι, ἐπι-  
μένουμε στὰ καταγγελλόμενα. Δὲν ἀναγνω-  
ρίζουμε ἀποτελέσματα Δημοψηφισματος  
(ἂν θεωρεται Δημοψήφισμα I;...)  
**«ΜΕΤΕΠΙΡΩΔΕΙΣ ΚΑΤΑΣΦΟΠΙ»**